

Klímváltozás- antropogén eredetű klímaváltozás

Nemzetközi környezetpolitikai kezdetek

- Közös Jövők, IPCC, RIÓ (NY: UNFCCC)
 - o Az 1992-ben megkötött keretegyezmény csak a századfordulójig írt elő konkrét kibocsátás-szabályozási feladatot a fejlett és az átmeneti gazdaságú országok számára,

Az első „Részes Felek Találkozója” -1995 Berlin

- mi is az 2 C fokos cél?!
- elindul a „jegyzőkönyv” kidolgozása

Kiotói megállapodás

- 2008-2012 :Jegyzőkönyv kötelezettségként előírta – az Egyezmény I. mellékletében szereplő – fejlett és átmeneti gazdaságú országok számára az átlagosan öt százalékos *kibocsátás-csökkentést* az 1990. évi szinthez képest, amit a 2008-2012 közötti, első kötelezettségvállalási időszak 5 éves átlagában kell elérni
- Az akkori EU-tagállamok egy „belső tehermegosztási” megállapodással vállalták, hogy közösen érik el a 8%-os kibocsátás-csökkentést. Az érintett átmeneti gazdaságú országokra érvényben maradt az Egyezmény kapcsán igényelt és jóváhagyott, az 1990. évtől eltérő bázis időszak
- A rugalmassági mechanizmusok magukban foglalják az *Együttes Végrehajtást*, a *Tiszta Fejlesztési Mechanizmust* és a *Nemzetközi Emisszió-kereskedelmet*. Ezek alkalmazása a fejlett és átmeneti gazdaságú ország számára elsősorban a kibocsátás-csökkentési kötelezettség végrehajtásának költséghatékonyságát növelte.
- „A Forró Levegő” –
- „GIS: Green Investment Scheme /Zöld Beruházási Rendszer
 - o Magyarország: Éhtv. 2007
 - o Nemzet Éghajlatváltozási Stratégia (2008)
 - o az első legális és sikeres AAU eladások (Belgium, Spanyolo.) , 2008

Doha :a Kiotói Jegyzőkönyv 2012 végén elfogadott *Dohai Módosítása* által a kibocsátás-csökkentés időbeli kiterjesztésével és újabb szigorításával új kötelezettségek születtek. Ez egy „áthidalás” addig amíg nem születik meg egy új átfogó megállapodás

- a Jegyzőkönyv „meghosszabbításában” több, jelentős üvegházhatású gázkibocsátással rendelkező fejlett ország nem vesz részt, márpedig Japán, Kanada, Oroszország, Új-Zéland és az USA nélkül nagyon korlátozott éghajlatvédelmi hatása

EU klímapolitika

- 2000-ben elfogadott sokoldalú *Európai Éghajlatváltozási Program* (rugalmassági mechanizmusokra való felkészülésnek, valamint az EU-n belül létrehozandó emisszió-kereskedelmi rendszer megalapozásának
- 2005 óta működő közösségi *emisszió-kereskedelmi rendszer* és az ennek hatálya alá nem tartozó ágazatokra 2013-tól bevezetett *erőfeszítés-megosztási rendszer* (régebben „teher-megosztás”)
- Az *ETS 2005-2007* közötti első szakaszában val,mint *ETS 2008-2012* közötti második (ETS-2) – a Kiotói Jegyzőkönyv első kötelezettségvállalási időszakával egybeeső – szakaszában minden egyes tagállamra külön-külön, az érintett ágazatainak összességére előre meghatározták a betartható és betartandó kibocsátási mennyiséget (az EUA egységek mennyiségét).

- *ETS harmadik időszakára* : összmennyiség központosított, EU-szintű meghatározása és ennek évről-évre csökkenő mennyisége; a jelentősen korlátozott és csökkenő mértékű ingyenes kvótakiosztás, a meghatározó jelentőségűvé váló aukciók és a forgalmi jegyzék EU-szintű központosítása. A tagállamok a kvóta-árverések révén bevételhez jutnak és ennek legalább a **felét*** nemzeti, illetve nemzetközi szintű klímavédelmi célokra kell fordítaniuk.

**Otthon Melege Program + NGM elektromos közúti közlekedés*

Párizs – 2015

195 ország a Föld légkörének felmelegedését 2 Celsius-fok alatt tartja az iparosodás előtti mértékhez képest, és folytatja az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy a felmelegedés csak 1,5 fokos legyen

- hatályos: 2016. november
- Az EU és hat tagállamának csatlakozása után immár 72 ország lett részese az egyezménynek, amelyek a globális kibocsátások 56,725 százalékáért felelnek. (55-55 kell)
- 2030-ban az emisszió várhatóan eléri a 54-56 milliárd tonna szén-dioxid ekvivalenst, ami 12-14 milliárd tonnával lesz több, mint ami ahhoz szükséges, hogy tartható legyen a 2 Celsius-fok alatti küszöb (Mo: 60 millió t)
- „Nemzetileg Meghatározott Hozzájárulás” (NDC): A fejletteknek átfogó (minden gazdasági tevékenységre kiterjedő), abszolút mértékű kibocsátás-csökkentési célt kell megadniuk, a fejlődőknek egyelőre fokozniuk kell kibocsátásmérséklési erőfeszítéseiket.
- A fő eszköz: „Nemzetileg Meghatározott Hozzájárulás” (NDC) Most: „Nemzetileg Meghatározott Szándékolt Hozzájárulás” (INDC – intended nationally determined contribution) **EU: 40%, 2030-ra, 1990-hez viszonyítva**
-

NÉS-2

- a tervek szerint 2018-ban elfogadja az OGY.

Új EU-s politikák

„Tiszta energiát mindenkinek”

Energiahatékonysági Irányelv (EED mód.), Megújulóenergia Irányelv-2 RED-2, Nemzeti Energia-és Klíma Terv NEKT (2016 „Téli Csomag”: Tiszta energiát mindenkinek”

- EED, RED-2 valószínűleg nem lesznek tagállami kötelező célok, de a NEKT-ekben bevállalt célok az EU BIZ. és tagállam közötti kötelező érvényű megállapodásnak számít majd
- EED /27-35 %) RED-2 (27-35%)

Multiannual Financial Framework/MFF/ 2021-2027

- Kohéziós politika:
- vissza-nem-térítendő támogatások, és pénzügyi eszközök,
 - ex-ante feltételek – az EU-s szakpolitikák betartatása